

ТВАРИННИЦТВО, КОРМОВИРОБНИЦТВО, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПЕРЕРобКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

УДК 636.2.087.74.082.4

ВПЛИВ DL-МЕТІОНІНУ НА ПОКАЗНИКИ ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ КОРІВ

Бомко В.С. – к.с.-г. н., доцент, Білоцерківський НАУ

Постановка проблеми. Високопродуктивні корови, порівняно з низькопродуктивними, значно інтенсивніше використовують запаси енергії тіла на секрецію молока і мають триваліший негативний баланс енергії [8], і якщо цього не подолати, то, як правило, наслідком є передчасне погіршення відтворних функцій, розлад здоров'я і зниження продуктивності [3, 7].

Працями багатьох вчених [1, 2, 4, 5] доведено, що дефіцит протеїну в раціоні корів веде до зниження перетравності поживних речовин, розладів фізіологічних процесів, зниження апетиту, падіння продуктивності, зменшення кількості вироблених організмом антитіл та опірності до інфекції, погіршення відтворних функцій організму, підвищення витрат кормів на одиницю продукції.

Тому метою наших досліджень було вивчити вплив DL-метіоніну на показники відтворної здатності високопродуктивних корів.

Завдання і методика досліджень. Об'єктом дослідження були корови української чорно-рябої молочної породи. Корів для дослідів відбирали за принципом аналогів, урахувавши вік, дату останнього отелення, живу масу, молочну продуктивність за останню лактацію та фактичний добовий надій молока і масову частку у ньому жиру згідно з методичними рекомендаціями [6].

Для проведення дослідів сформували п'ять груп корів по 10 голів у кожній. Перша група була контрольною і чотири дослідними. Основним матеріалом досліджень були корми зони Лісостепу України. Раціони для корів складали з кормів, які бу-

ли у господарстві, за їх фактичною поживністю. До раціону входили, кг: сіно люцерни – 4; сінаж конюшини – 10; силос кукурудзяний – 20; жом кислий – 15; кормовий буряк – 30; патока кормова – 1,5; комбікорм – 12 та макуха соєва – 3,5. Після 10-добового підготовчого періоду коровам 1-ї контрольної групи на 3,5 кг макухи сої напилували 20 г метіоніну, 2-ї, 3-ї, 4-ї і 5-ї дослідних груп також на 3,5 кг макухи сої напилували відповідно 40, 60, 80 і 100 г метіоніну. Після напилування макуху сої гранулювали. Дослідний період тривав 90 діб. У складі раціонів для високопродуктивних корів контрольної та дослідних груп підбір компонентів проводили залежно від вмісту сирого протеїну та легкозасвоєних вуглеводів. У структурі раціонів переважали енергетичні та протеїнові корми, вміст яких становив відповідно 59,6 і 40,4 %.

За зазначеного набору кормів вміст сирого протеїну у раціонах високопродуктивних корів упродовж дослідів становив 18,6 % від сухої речовини раціону, при цьому для контрольної групи рівень метіоніну – 0,58 г на 1 кг сухої речовини. Для дослідних груп рівень метіоніну збільшили від 0,64 до 0,82 г на 1 кг сухої речовини. Потребу корів у фосфорі забезпечували введенням до комбікорму динатрійфосфату, а у мікроелементах та вітамінах – преміксу.

Осіменіння піддослідних корів в усіх групах здійснювали спермою одного і того ж бугая-плідника. При цьому враховували тривалість сервіс-періоду та індекс осіменіння – кількість осіменінь на одне запліднення.

Результати досліджень. Корови, відібрані для дослідів, були на 1-му місяці лактації, і їх осіменяли під час проведення дослідів, тому ми мали можливість простежити за результатами запліднення піддослідних корів.

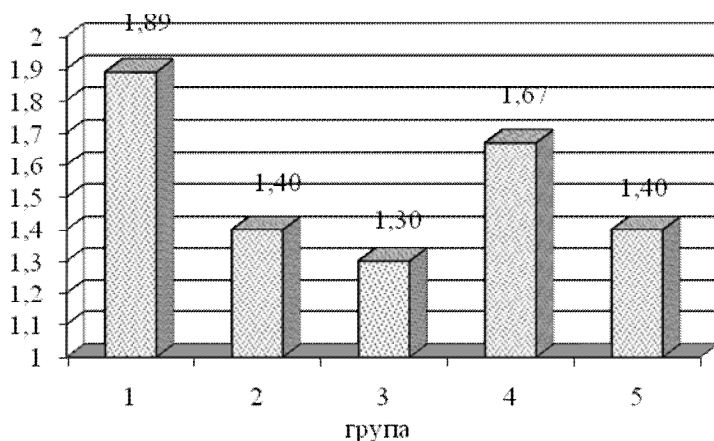
Додавання до раціону корів дослідних груп метіоніну позитивно впливало на їх запліднення (табл. 1, рис. 1).

З даних таблиці 1 ми бачимо, що упродовж дослідів було проведено від 13 до 17 осіменінь. Запліднилось 9 голів з 10 у контрольній групі корів та 4 дослідній групі.

Так, із 40 корів у дослідних групах незаплідненою до закінчення дослідів залишилася одна корова, що становить 2,5 %, тоді як у 1-й контрольній групі – одна з 10, тобто 10 %.

Таблиця 1 - Показники відтворної здатності піддослідних корів ($M \pm m$, $n=10$)

Показник	Група				
	контрольна	дослідна			
		1	2	3	4
Підлягало осіменінню, голів	10	10	10	10	10
Проведено осіменінь, разів	17	14	13	15	14
Запліднилося, голів	9	10	10	9	10
Тривалість сервіс-періоду, днів	93	91	88	89	92
$\pm$ до контролю, днів	-	-2	-5	-4	-1

Рисунок 1. Індекс осіменіння піддослідних корів

У корів 2-ї, 3-ї, 4-ї і 5-ї дослідних груп порівняно з контролем були меншими сервіс-період, відповідно, на 2, 5, 4 і 1 день, та індекс осіменіння – на 0,49; 0,59; 0,22 і 0,49, або 25,9; 31,2, 11,6 і 25,9 %.

Висновок. Годівля корів раціонами із зниженим вмістом сирого протеїну та підвищення рівня важкорозчинної його фракції і метіоніну до 0,77 г на 1 кг сухої речовини в перший період лактації, відповідно до 30,1 % стимулює плідне осіменіння корів, тобто скорочення сервіс-періоду та підвищення індексу осіменіння.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бабич А. Збалансована годівля тварин у зимовий період / А. Бабич, Л. Прокопенко // Пропозиція. – 1999. – № 2. – С. 36–37.
2. Богданов Г. О. Годівля сільськогосподарських тварин / Г. О. Богданов. – К.: Вища школа, 2007. – 731 с.
3. Інтенсивні методи використання молочного стада / [В. І. Костенко, А. Я. Маньковський, Г. В. Танцуров та ін.]. – К.: Урожай, 1990. – 188 с.
4. Кузюра М. Проблема рослинного білка / М. Кузюра // Тваринництво України. – 1995. – № 6. – С. 28–29.
5. Овсянников А.И. Методика опытного дела. – М.: Агропромиздат, 1989.– 342 с.
6. Хохрин С. Н. Кормление сельскохозяйственных животных / С. Н. Хохрин. – М.: Колос, 2004. – 687 с.
7. Цюпко В. В. Белковая питательность кормов / В. В. Цюпко // Справочник по качеству кормов. – К.: Урожай, 1985. – С. 12–19.
8. Ensminger M. E. Cammon buffers and their uses / M. E. Ensminger, J. E. Idfield, W. W. Heinemann // Feeds and nutrition. Second Edition. – USA, California, 1990. – P. 509–511.

УДК 636.2.034

**ЕКСТЕР'ЄРНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА МОЛОЧНА
ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ
ПОРОДИ РІЗНИХ ЛІНІЙ***Галушко І.А. – к.с.-г. н., доцент, Миколаївський ДАУ*

Постановка проблеми. Для оцінки племінних і продуктивних якостей тварин здійснюють вивчення особливостей екстер'єру, особливо коли метою є запровадження інтенсивних технологій виробництва молока. Як зазначає Ф.Ф. Ейснер, оцінка і відбір за екстер'єром завжди буде зберігати своє значення в селекційному процесі [1]. Оцінка тварин за екстер'єром є давнім елементом племінної роботи, котрий заснований на практичних спостереженнях зв'язку статей тіла з продуктивністю тварин. Екстер'єрні проміри відображають ріст і розвиток окремих частин тулуба і його скелета. Сукупність промірів статей тіла тва-